

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **N. H.**, zast. Mgr. Tomášem Císařem, advokátem, se sídlem Vinohradská 1233/22, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 5. 2018, č. j. OAM-760/ZA-ZA04-K01-R2-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 5. 6. 2019, č. j. 61 Az 5/2018 - 94,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím rozhodl tak, že žalobkyni se neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

[2] Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích nadepsaným rozsudkem žalobu zamítl.

[3] Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) podala proti tomuto rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Ve vztahu k neudělení humanitárního azylu namítala, že posouzení žalovaného stejně jako krajského soudu je nedostatečné a nereflektuje zjištěné skutečnosti. Stěžovatelka v této souvislosti připomenula, že v rámci pohovoru zmínila svou složitou životní situaci, kdy se nemůže na Ukrajinu vrátit, neboť pochází z válečné zóny, kde se stále bojuje, a zdůraznila v této souvislosti také hrozící nebezpečí pro osamělou ženu ze strany vojáků. V České republice žije velká část její rodiny, která pochází ze stejné oblasti a mezinárodní ochrana jim byla přiznána. Stěžovatelka uvedla, že je vážně nemocná, na území domovského státu nemá žádné zázemí, pochází z válečné zóny a vnitřní přesídlení je pro ni s ohledem na zdravotní stav a věk prakticky nemožné. Naopak na území ČR má většinu rodiny, se kterou může pobývat. Na základě uvedeného vyjádřila přesvědčení, že v jejím případě by bylo nehumánní azyl neudělit. Azylový příběh stěžovatelky jasně splňuje podmínky pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Stěžovatelka žalovanému vytkla, že odmítl přispět svou aktivní činností ke zjištění skutkového stavu a namítla, že pochybil, když stěžovatelce neudělil humanitární azyl.

[4] Stěžovatelka dále vyjádřila nesouhlas s posouzením důvodnosti doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 zákona o azylu, neboť ze zpráv o zemi původu vyplývá, že dochází k nerozlišujícímu násilí, kdy v důsledku této situace umírají civilisté. Podle stěžovatelky tak jsou splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany. Závěry žalovaného ve vztahu k neudělení doplňkové ochrany svědčí o tom, že skutkový stav byl zjištěn nedostatečně.

[5] Stěžovatelka dále namítla nekonzistentnost rozhodování žalovaného. Synovi a jeho rodině pocházející ze stejné oblasti byla pro nebezpečí s ohledem na válku udělena mezinárodní ochrana, stejně tak dceři, ačkoliv z poněkud odlišných důvodů. Naproti tomu stěžovatelka, která je jako osamělá žena stejně, anebo ještě možná více ohrožena, je odkázána na vnitřní přesídlení.

[6] Závěrem stěžovatelka namítla, že krajský soud nedostatečně zdůvodnil své rozhodnutí, vycházel z nedostatečně zjištěných skutečností, nedostatečně vypořádal námitky uplatněné v žalobě, nezabýval se náležitě skutečným stavem věci a uplatněné námitky pouze rekapituloval, aniž by k nim zaujal přezkoumatelné stanovisko.

[7] Žalovaný ve svém vyjádření popřel oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. Označil kasační stížnost za nedůvodnou a účelovou a konstatoval, že svým významem nepřesahuje zájmy stěžovatelky. Ve vztahu k námitkám stěžovatelky žalovaný poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu a vyjádřil přesvědčení, že při zjišťování skutkového stavu nepochybil a své závěry řádně odůvodnil. Podklady, z nichž při posouzení věci vycházel, považuje žalovaný za dostatečné a aktuální. Krajský soud se s žalobními námitkami řádně vypořádal.

[8] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal podmínky pro řízení o kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[9] Před zahájením meritorního přezkumu věci se však Nejvyšší správní soud musel zabývat otázkou přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, pokud tato stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky.

[10] Vymezením institutu nepřijatelnosti a výkladem konceptu přesahu vlastních zájmů stěžovatele se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy

pokračování

jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[11] V posuzovaném případě Nejvyšší správní soud shledal, že žádná z těchto podmínek nebyla naplněna, a kasační stížnost je proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

[12] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností kasační stížností napadeného rozsudku spatřované stěžovatelkou v tom, že se krajský soud nevypořádal s námitkami obsaženými v žalobě [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], které nepřisvědčil, neboť krajský soud se v kasační stížnosti napadeném rozsudku řádně zabýval všemi žalobními body, jedná se o rozhodnutí srozumitelné, opřené o dostatečné odůvodnění, ze kterého je zcela zřejmé, proč soud rozhodl, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

[13] Nejvyšší správní soud dále uvádí, že bezúspěšnost zcela obecné námitky týkající se nedostatečného soudního přezkumu postupu správního orgánu při zjišťování skutkového stavu bez upřesnění konkrétních pochybení jak soudu, tak správního orgánu, byla vyslovena v množství rozhodnutí zdejšího soudu, namátkou lze uvést rozsudek ze dne 18. 1. 2006, č. j. 1 Azs 112/2004 - 61.

[14] V případě námitky nedostatečného a nesprávného posouzení podmínek pro udělení humanitárního azylu, Nejvyšší správní soud v první řadě poukazuje na rozsudek ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, v němž se vyjádřil k samotné podstatě tohoto institutu a konstatoval, že *„smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.“*

[15] Nejvyšší správní soud dále připomíná judikaturu týkající se přezkoumávání rozhodnutí o humanitárním azylu, např. rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, sp. zn. 5 Azs 47/2003, č. 112/2004 Sb. NSS, dle kterého *„azyl z humanitárních důvodů lze udělit pouze v případě hodném zvláštního zřetele. Není na něj právní nárok a posouzení důvodů žadatele je otázkou správního uvážení správního orgánu. V otázkách přezkumu správního rozhodnutí, které je ovládáno zásadami správního uvážení, zákon vytváří kritéria, podle nichž a v jejichž rámci se může uskutečnit volba, včetně výběru a zjišťování těch skutečností konkrétního případu, které nejsou správní normou předpokládány, ale uvážením správního orgánu jsou*

uznány za potřebné pro volbu jeho rozhodnutí. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry.“

[16] V projednávané věci žalovaný uvedl svou úvahu o důvodech neudělení humanitárního azylu dostatečně přezkoumatelným způsobem, když uvedl, že se zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací stěžovatelky a přihlédl i k jejímu věku a zdravotnímu stavu. Neshledal, že by stěžovatelka čelila závažným zdravotním problémům, vyžadujícím speciální lékařskou péči či medikaci, která by jí nemohla být poskytnuta v zemi jejího původu a které by se hypoteticky daly považovat za důvod hodný zvláštního zřetele podle § 14 zákona o azylu. Dále uvedl, že stěžovatelka je dospělou, plně právně způsobilou a práceschopnou osobou, která je tak plně schopna zajistit si své životní potřeby. Ani existenci rodinných vazeb na území ČR (příbuzní aktuálně se nacházející v azylovém řízení) pak nelze s ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu považovat za důvod pro udělení azylu z humanitárních důvodů. Žalovaný dále připomněl, že humanitární azyl je udělován pouze za výjimečných okolností v případech, které však v případě stěžovatelky neshledal. Z kasační stížností napadeného rozsudku krajského soudu je zřejmé, že krajský soud tyto závěry žalovaného aproboval. Za situace, kdy se stěžovatelka ve správním řízení ani nedomáhala udělení azylu z humanitárních důvodů, je uvedené vyjádření žalovaného k této otázce dostačující.

[17] K obavám stěžovatelky ze složité životní situace na Ukrajině spočívající v tom, že pochází z válečné zóny, kde se stále bojuje, a hrozí jí tak nebezpečí pro osamělou ženu ze strany vojáků, Nejvyšší správní soud uvádí, že sama stěžovatelka uvedla, že její město (Melitopol) je vzdáleno asi jeden a půl hodiny jízdy autem od míst bojových operací. Stěžovatelce proto nelze přisvědčit, že pochází z válečné zóny. Nejvyšší správní soud ostatně již v usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, konstatoval, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.

[18] Nejvyšší správní soud má pochopení pro obavy stěžovatelky z chování vojáků, z výpovědi stěžovatelky nicméně nevyplývá, že by byla vystavena jakémukoliv nezákonnému jednání příslušníků jakýchkoliv ozbrojených složek, či jí byla způsobena nějaká újma. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se žalovaným, že nelze vyloučit páčání trestné činnosti ze strany jednotlivců, ať již vojáků či kriminálních živlů v místě bydliště stěžovatelky vůči obyvatelům města, nicméně takové jednání je třeba považovat za selhání jednotlivců, nikoli za činy podporované či tolerované státními orgány Ukrajiny, nebo za takové činy proti kterým ukrajinské státní orgány odmítají či jsou neschopné zajistit účinnou ochranu. Dle informace OAMP ze dne 22. 1. 2018 je Záporožská oblast, z níž stěžovatelka pochází, pod kontrolou ukrajinské ústřední vlády. Napětí a aktivita proruských sympatizantů se objevily na jaře 2014, nicméně podle dostupných informací od té doby nedocházelo k žádným dalším bezpečnostním incidentům. Tato informace tudíž vyvrací obavy stěžovatelky z nerozlišujícího násilí, v důsledku kterého umírají civilisté. Nejvyšší správní soud tak má za to, že obavy stěžovatelky nelze považovat za

pokračování

pronásledování ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o azylu a nepředstavují proto důvod pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany.

[19] Nejvyšší správní soud v této souvislosti konstatuje, že žalovaný postupoval v souladu se závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v bodě 30 předchozího rozsudku v této věci ze dne 25. 1. 2017, č. j. 4 Azs 197/2016 – 94, když se zabýval otázkami, zda ženy obecně, popř. osamělé ženy, mají přístup k účinné ochraně ze strany státních orgánů vůči svévolnému násilí páchanému příslušníky vojenských sil či paramilitárních jednotek a zhodnotil stav řízení o mezinárodní ochraně příbuzných stěžovatelky.

[20] K poukazu stěžovatelky na skutečnost, že v České republice žije velká část její rodiny ze stejné oblasti a mezinárodní ochrana jim byla přiznána, Nejvyšší správní soud uvádí, že synovi žadatelky, panu V. H., jeho manželce H. H. a dětem O. a V. H. byla vskutku na území České republiky dříve udělena doplňková ochrana, která však v případě syna stěžovatelky nebyla prodloužena rozhodnutím žalovaného ze dne 25. 4. 2017, č. j. OAM-246/ZA-ZA02-ZA05-PD1-2015, a v případě manželky syna stěžovatelky a dcer nebyla prodloužena rozhodnutím žalovaného ze dne 25. 4. 2017, č. j. OAM-243/ZA-ZA02-ZA05-PD1-2015. Žaloby proti těmto rozhodnutím zamítl Městský soud v Praze rozsudky ze dne 1. 2. 2018, čj. 1 Az 48/2017-40, a ze dne 2. 11. 2018, č. j. 1 Az 47/2017 – 40. Kasační stížnosti proti těmto rozsudkům Nejvyšší správní soud odmítl pro nepřijatelnost usneseními ze dne 29. 8. 2018, č. j. 8 Azs 30/2018 – 55, a ze dne 17. 4. 2019, č. j. 2 Azs 384/2018 – 52. Z výše uvedeného tak je zřejmé, že nyní je skutkový stav takový, že uvedení příbuzní stěžovatelky nepožívají na území České republiky mezinárodní ochranu podle zákona o azylu.

[21] V případě dcery stěžovatelky již krajský soud zjistil, že jí byla rozhodnutím žalovaného ze dne 13. 8. 2018, č. j. OAM – 762/ZA-ZA04-K01-R2-2015, udělena doplňková ochrana podle § 14a zákona o azylu na dobu 24 měsíců, nikoli však kvůli situaci v zemi původu, ale z důvodu ochrany rodinného a soukromého života, kdy dcera stěžovatelky pečuje o svoji nezletilou dceru ve věku jednoho roku a dvou měsíců, která je občankou České republiky. S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou ani námitku, v níž stěžovatelka žalovanému vytýká nekonzistentnost v rozhodování s ohledem na udělení mezinárodní ochrany jejím příbuzným.

[22] Přisvědčit nelze ani tvrzení stěžovatelky, že je vážně nemocná, neboť stěžovatelka dne 28. 6. 2017 do protokolu o doplňujícím pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla, že její zdravotní stav je v pořádku, má problémy se žilami na nohou, bolí jí z toho nohy, ale neléčí se s ničím. Stejně tak nelze přisvědčit stěžovateli v tom, že nemá na území domovského státu žádné zázemí, neboť sama stěžovatelka uvedla, že její dům na Ukrajině je v pořádku, její sestra pravidelně dům navštěvuje a dohlíží na to, aby tam vše bylo v pořádku.

[23] K argumentaci stěžovatelky týkající se vnitřního přesídlení Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem konstatuje, že jestliže u stěžovatelky nebyly shledány žádné skutečné obavy z jejího dalšího pobytu v zemi původu, nebyl dán ani důvod zabývat se otázkou vnitřního přesídlení.

[24] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Nejvyšší správní soud proto nepřistoupil k meritornímu přezkumu kasační stížnosti a dle § 104a s. ř. s. ji odmítl pro nepřijatelnost.

[25] Jelikož kasační stížnost byla odmítnuta, Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. listopadu 2019

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu